

Un resum de la trobada

El cap de setmana 18/19 de setembre tingueren lloc a L'Hostalet, a Les Llosses, les jornades *Rehabitem les ruralitats* que acolliren més d'un centenar de persones d'una o d'altra manera compromeses amb la resistència del món rural a la creixent urbanització del territori i participants en projectes concrets d'un altre mode de viure, fora de ciutat i afirmant-se en la noció de sobirania (alimentaria i de gestió).

El marc general s'obrí amb la constatació de la invasió del món rural per la societat industrial i els seus costums i ideologia progressista i consumista fins el punt que ja no és possible una rehabilitació de la ruralitat sense partir d'una crítica del sistema capitalista que ha urbanitzat i industrialitzat el camp (agroindústria, consum intensiu de recursos energètics fòssils en vies d'esgotament, etc.). Crítica que s'inscriu en el col·lapse del mode de producció capitalista; del productivisme, del creixement i del progrés tecnològic -enguany la digitalització- que, al capdavall, aprofundeix l'anorreament del món rural i la reconversió de la pagesia a l'agroturisme.

Tot començant, s'aclarí la diferència entre viure al camp, sense oblidar la moda del teletreball i les noves formes de colonització urbana del món rural i la gentrificació del camp; i viure de la terra. I en aquest segon cas, hi ha un gran ventall de projectes tot i que amb un cert denominador comú: recuperar i restablir un cert equilibri en la relació amb la terra (llavors, conreus, mitjans de producció tècnics, etc.).

Existeix un gran ventall de propostes de molt diferent caire i naturalesa. Des del comunitari i amb l'horitzó de l'autonomia mitjançant la reducció de la dependència dels mecanismes del mercat (l'autoproducció agroecològica), inspirat per la crítica del desentrellisme i consumisme de la societat industrial i amb formes de producció i de vida "poscapitalistes" (viure, produir i consumir d'una altra manera) fins plantejaments pragmàtics que s'inscriuen dins el mercat emergent agroecològic.

Aquestes diferències s'aprofundeixen quant a la forma d'accés a la terra/habitatge (okupació versus compra) i sobretot, quan es tracta de les relacions amb l'Administració, com ara el reconeixement de l'okupació, l'accés a ajuts i subvencions, integració institucional dins del "mercat agroecològic", etc. Ara bé, cal dir que hi ha diferències legislatives i normatives entre comunitats autònomes i països que fan possible un accés més o menys tolerat a la terra i pobles abandonats (aprofitant alguna ambigüitat legal, com ara Sieso de Jaca) o fins i tot amb ajuts (Ariège, França).

De tota manera, el que preval en aquests projectes de caire ideològic anticapitalista és la preservació de la plena autonomia en el què i com fer, i com viure, tal com es va fer palès al llarg dels debats. Així mateix, també va haver-hi veus que proposaren la necessitat de fer una confederació entorn de tres o quatre objectius com a resposta a la necessitat d'organització el que aixecà, un cop més, la qüestió del perill de la institucionalització. Com succeeix amb la resta d'expressions antagonistes en el món laboral o ciutadà la qüestió és definir a cada moment la línia que separa l'oportunitat de l'oportunisme; val a dir, la cessió d'autonomia davant l'Administració.

Tanmateix, no tot el territori està colonitzat pel procés d'urbanització industrialitzat: hi ha petites illes on encara és possible endegar la (re)construcció d'una certa ruralitat quant a diversificació de conreus i recuperació de tècniques, coneixements i maneres de fer respectuoses amb el medi i la vida de la gent. D'altra banda, s'ha de tenir en compte el territori i les necessitats de la gent que l'habita a l'hora de prendre decisions polítiques incloses les alternatives (instal·lacions solars als pobles per satisfer necessitats urbanes).

Les intervencions varen ser realistes i desmitificadores del bucolisme agrari. La vida al camp és dura i cal molt esforç físic i mental per a l'adaptació al medi natural i humà. El xoc de mentalitats entre les pràctiques i modes de viure tradicionals i les dels nousvinguts. La primera dificultat és vèncer la desconfiança dels autòctons envers els de fora. En aquest punt s'han posat de relleu les dificultats per assolir un equilibri entre ambdues mentalitats, especialment en els projectes de contingut polític anticapitalistes i qüestionadors de les formes de vida tradicional; dificultats també presents dins dels mateixos col·lectius per la presència del punt de vista de la masculinitat/patriarcal en la ruralitat alternativa. Cal una autocrítica de les experiències actuals i projectes de futur que contemplin aquests aspectes relacionals i de cures i LGTBI dins els grups així com els mecanismes de resolució de conflictes interns.

La tasca d'acostament i d'"integració" amb el veïnat autòcton és llarga i exigeix a més de l'esforç de cooperació amb les tasques i activitats del poble, certa "flexibilitat" a l'hora d'expressar els plantejaments ideològics (sense renunciar-ne) i un esforç suplementari - encara més gran en el cas de les dones- per demostrar la capacitat per viure i treballar com els del poble com a mitjà per guanyar legitimitat i reconeixement. En qualsevol cas, no forçar les relacions des del dogma polític ideològic i no aspirar al lideratge dels espais pels nousvinguts que ha estat un problema (explicaven des del Lluçanès).

Més enllà de les diferències específiques de cada projecte, apareixen alguns problemes comuns pel que fa a l'accés a la terra i l'habitatge, en primer lloc, i a les dificultats de donar sortida a la producció agroecològica pels entrebancs burocràtics i la manca de xarxes de distribució.

Així, doncs, podem remarcar, entre d'altres, alguns punts fonamentals de la resistència i rehabilitació rural que són alhora elements d'un possible front reivindicatiu.

-La necessitat d'establir complicitats i xarxes de cooperació amb altres col·lectius per intercanvis però també per consolidar xarxes dins d'una escala productiva i distributiva local/comarcal que garanteixin la consolidació dels projectes. La realitat és que molts projectes siguin d'economia mixta (autoconsum, petita producció cap a teixit de consum proper i desenvolupament de feines remunerades de diversos tipus per a tercers) i compartida (borsa comuna d'autofinançament del col·lectiu). En aquest sentit, alguns punts de vista contemplaven les XES (Xarxes d'Economia Social) com a punt de trobada per als projectes agroecològics i urbans.

-L'accés a terres i pobles abandonats de règim públic o privat que són un malbaratament de recursos de subsistència per descara i/o especulació administrativa i dels propietaris. La necessitat de pressionar des de baix pels canvis normatius i d'ús.

-Estendre el debat (dret alimentació sana, sobirania, reapropiació i ús dels comuns, etc.) a l'entorn polític per tal de reforçar complicitats i intervencions de cooperació pràctica en la reconstrucció d'habitatges i producció agroecològica però també en l'acció social i política d'autodefensa contra les agressions de l'Administració.

Un altre aspecte abordat als debats va ser en relació amb el relleu generacional. Cal tenir en compte que el moviment de rehabilitació del món rural és més aviat petit, amb poca gent disposada a viure de la terra i a poc a poc hi ha un procés d'envelliment també dels pioners dels projectes; és a dir, a posar la producció agroramadera en primer pla, el que fa que sigui escàs tant el relleu vingut de fora com ara el d'autoreproducció dels projectes.